

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโดยถือว่าโรงเรียน 1 โรงเรียน ใช้ครู 1 คน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 191 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยถือว่าโรงเรียน 1 โรงเรียน ใช้ครู 1 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2550 : 562) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน และดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากแบ่งตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดสถานศึกษา	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	95	63
โรงเรียนขนาดกลางขึ้นไป	96	64
รวมทั้งหมด	191	127

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษา ตำรา เอกสาร มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ เอกสารการประกันคุณภาพของสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ลักษณะของ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมี 1 ฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ใน 6 ด้าน คือ

1. ด้านการเตรียมการ
2. ด้านการวางแผน
3. ด้านการดำเนินการตามแผน
4. ด้านการตรวจสอบและประเมินผล
5. ด้านการจัดทำรายงานประจำปี
6. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตามแนวทางของการประกันคุณภาพภายใน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยปรึกษาและ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็น แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยจำแนกการมีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นดังนี้

ระดับ 5 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในมากที่สุด

ระดับ 4 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในรวมมาก

ระดับ 3 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในปานกลาง

ระดับ 2 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในน้อย

ระดับ 1 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามครูฝ่ายวิชาการ ในเรื่องการมีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้ว
กระบวนการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
2. สร้างแบบสอบถามตามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยสอบถามการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการวางแผน
ด้านการดำเนินการตามแผน ด้านการตรวจสอบและประเมินผล ด้านการจัดทำรายงานประจำปี และ
ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน
3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำชี้แนะ แล้วปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง และการใช้ภาษาให้ครอบคลุมรายละเอียด
ในแต่ละด้านและนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง
5 ท่าน มีคุณสมบัติดังนี้
 - ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหาร จำนวน 3 ท่าน
 - ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย จำนวน 1 ท่าน
 - ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผล จำนวน 1 ท่าน
5. นำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนมาปรับปรุงแก้ไขและ
นำมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า
IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำ
แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอให้กรรมการที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง
6. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแล้ว ทดลองใช้กับครูจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient)
ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ค่าความ
เชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรที่ใช้
ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปสำรวจกับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ทั้งหมด 8 อำเภอ จำนวน 127 คน
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จากการตอบกลับทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยตามเก็บด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การจัดทำข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการจัดทำข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและรายด้านของระดับการมีส่วนร่วม

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

2.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปร

2.2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกรายด้าน

3. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 t-test ในกรณีเพศของผู้ตอบแบบสอบถามและใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวในกรณีประสบการณ์ของครู

4. การวิเคราะห์ประมวผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป แปลผลระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีดังนี้

คะแนน 4.51 - 5.00 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
 คะแนน 3.51 - 4.50 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
 คะแนน 2.51 - 3.50 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนน 1.51 - 2.50 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
 คะแนน 1.00 - 1.50 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามพฤติกรรม การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะ คำถามที่ต้องการวัด

1.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -efficient) ของครอนบัก (Cronbach อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543 : 171) ได้เท่ากับ 0.95

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายระดับ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

2.1 คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 118)

2.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543 : 59)

2.3 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543 : 62)

3. สถิติเปรียบเทียบที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้

3.1 หาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนในการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียนที่สังกัด โดยใช้ t-test (Independent Sample) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543 : 84)

3.2 หาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของของครูในการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกประสบการณ์การทำงานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543 : 95) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ย ได้ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ